

Domkapitlet i Stockholms stift
Box 16306
103 25 Stockholm

Patrik Pettersson
Vetegatan 5
118 59 Stockholm

2017-05-08

Yttrande i ärende: Dnr 17/D84/3313

Yttrande	s. 2 – 4
Bilagor	s. 5 – 16

Yttrande

Inställning

Jag förnekar att jag genom mina uttalanden har skadat det anseende en präst bör ha samt att jag skulle ha brutit mot mina vigningslöften.

Grund för bestridande

Jag är, liksom alla andra, genom bestämmelser i svensk grundlag och i Europeiska konventionen d. 4 nov. 1950 om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna tillförsäkrad yttrandefrihet. Detta sätter den yttersta gränsen för min rätt att uttala mig, även om jag har att förhålla mig till mitt ämbetsansvar (jfr. AN 2013-05).

Av praxis från Överklagandenämnden (ÖN 2014/34 och ÖN 2012/14) framgår att det står öppet för den som är vigd till kyrkans tjänst att i olika sammanhang väcka debatt och reflektera kring kyrkans tro och lära samt olika företeelser inom kyrkan. Det är viktigt att denna möjlighet inte begränsas mer än vad som krävs för att upprätthålla respekt för kyrkans tro och lära, för kyrkans ordning och för de avgivna vigningslöftena.

Överklagandenämnden konstaterar även att det i debattartiklar och andra texter publicerade med hjälp av tekniska upptagningar ibland används ordval och uttryck som kan vara överdrivna och polemiska men som kan tolereras beroende på i vilket sammanhang de förekommer.

Anmälaren menar att jag har uttryckt mig klandervärt. Anmälaren anför tre citat och påstår att det jag har skrivit saknar grund samt att jag inte har uppgivit källor. Det jag har skrivit är dels sanningsenligt och dels är källor redovisade genom länkar i anslutning till de tre texter som anmälaren citerar (se bilaga 1–3).

Uppgifterna har varit ägnade att väcka debatt och att reflektera över aktuella företeelser i Visby stift av betydelse för kyrkan som helhet. De ingår i en pågående debatt inom Svenska kyrkan.

Med hänsyn till dessa omständigheter finns det inte fog för anmälan.

Bakgrund

Jag deltar i den samhälleliga och kyrkliga debatten genom att skriva på bloggen Kyrkliga Ting (<http://kyrkligating.blogspot.se>). Syftet med bloggen är att bidra till det offentliga samtalet genom att kommentera aktuella frågor i samhället och i kyrkan. Med anledning av den offentliga debatten omkring Visby domkyrkoförsamling har jag publicerat ett antal inlägg på ämnet och berört domprost Mats Hermansson agerande. Jag har utgått från artiklar i dagspress och i andra media.

Sakliga grunder

De sakliga grunderna för de citerade texterna från den 7 maj 2015 och från den 18 maj 2015 framgår av texterna och de tillhörande källorna (bilaga 1 och 2). Domprost Mats Hermansson menar att jag, utan saklig grund, har påstått att han har ljugit, och fabulerat och anför ett citat från den 12 april 2017. Det finns belägg för att domprosten ljög i samband med en PO-anmälan av en artikel i tidningen Dagen (bilaga 3). Journalisten Johannes Nesser skrev bland annat:

– Det jag minns tydligast och var mest kritisk till var att jag inte fick ge min bild av det som stod i reportaget. Sedan var det flera detaljer i artikeln som jag kände mig tveksam till. Det jag minns tydligast var det där med Facebookposten som jag påstods ha gillat. Jag letade på Facebook men hittade den inte. Det var inte sant, säger Mats Hermansson.

Fast det var ju sant. Jag har posten framför mig här på datorn. Du gillar den fortfarande.

– Va? Nu förstår jag ingenting. Det var ju en av mina poänger när jag skickade in anmälan till PO. Jättekonstigt att Dagen inte grävde fram den tycker jag. (Bilaga 4 och 5)

Svenska Dagbladets kulturchef Lisa Irenius återgav samma uppgifter:

Mats Hermansson, domprost i Visby, säger själv till tidningen Journalisten att en av hans poänger när han anmälde till PO var ett Facebookinlägg som han påstods ha gillat. 'Det var inte sant. 'Fast det var ju sant, kontrar Journalistens Johannes Nesser och läser upp posten som fortfarande finns kvar. 'Va? Nu förstår jag ingenting. /.../ Jättekonstigt att Dagen inte krävde fram den tycker jag', kommenterar Hermansson. Men ännu konstigare är att Hermansson själv har så dålig koll på vad han gör i sociala medier. (Bilaga 6)

Två journalister, Johannes Nesser och Lisa Irenius, belägger alltså att domprost Mats Hermansson har ljugit – vilket jag har utgått från och hänvisat till i det jag har skrivit. För denna hans osanna uppgift fälldes Dagen av Pressens Opinionsnämnd, vilket återges i artikeln i Journalisten.

Domprost Mats Hermansson anmäldes till Visby stifts domkapitel för brott mot tystnadsplikten i februari 2017. I samband med den anmälan intervjuades domprosten i P4 Gotland. Han medgav då själv att han hade ljugit med en berättelse om självavårdande samtal en dag på ett sjukhus som han publicerade på Facebook den 5 januari 2017 (bilaga 7).

P4 Gotlands journalist frågade: "Menar du att de samtal som du... inte ägt rum, alltså att det är påhittade samtal? Att du inte haft de här samtalen med personerna?" Domprosten svarade: "Ja, jag har haft sådana samtal och jag har har dem varje dag. Men inte just den där dagen och inte på sjukhuset. Jag var inte på sjukhuset ens den dagen. [...] Så jag har helt enkelt fejkat en dag på jobbet. Fast det inte är osanning nånting. [...] Ja, alltså, det är ju inte några faktiska samtal som jag använder på det sättet." (Bilaga 8)

Jag kommenterade saken den 21 februari (bilaga 9). Den sakliga grunden för påståendet att domprost Mats Hermansson har ljugit och fabulerat är i det fallet alltså hans egen utsaga i P4 Gotland.

Domprost Mats Hermansson menar vidare att det saknas grund för påståendet att han har smutskastat och misstänkliggjort någon enskild person. Personen det gäller är journalisten Sofia Lilly Jönsson, som skrev den artikel i tidningen Dagen som domprosten anmälde till Pressombudsmannen. Journalisten Johannes Nesser och SvDs kulturchef Lisa Irenius skrev:

Efter det har Sofia Lilly Jönsson återkommande utmålats i sociala medier som en 'oetisk journalist', en 'jöns' som är 'pinsam', av personer i domkyrkoförsamlingen. Hennes

avslöjanden, även senare artiklar, har avfärdats som lögner med hänvisning till PON-fällningen. Hon har även kritiserats på domkyrkoförsamlingens egen hemsida, samt i lokala medier.

(Bilaga 4)

Däremot har han och andra inblandade personer på ett högst medvetet vis använt sig av PON:s fällning för att försöka diskreditera andra texter av Sofia Lilly Jönsson, även sådana som har publicerats i SvD. Det har talats om 'sensationsjournalistik' och skribenten har avfärdats som 'oetisk' och 'pinsam'. Även andra 'kulturskribenter' har omtalats i nedlåtande ordalag.

(Bilaga 6)

Jag har alltså utgått från och hänvisat till uppgifter om domprost Mats Hermanssons agerande som har publicerats i tidningen Journalisten och i Svenska Dagbladet.

Sammanfattning

Texterna om Visby domkyrkoförsamling och domprost Mats Hermansson som har publicerats på bloggen Kyrkliga Ting är förankrade i trovärdiga och sakligt korrekta källor. Jag har inte uttalat mig om Mats Hermansson på annat sätt än att det jag har skrivit finns belagt i andra källor – artiklar i dagspress och i andra media.

Mina vigningslöften inskränker inte min rätt att yttra mig och att delta i den offentliga debatten. Jag är genom svensk grundlag tillförsäkrad åsikt- och yttrandefrihet och hävdar att jag vare sig har brutit mot mina vigningslöften eller skadat det anseende en präst bör ha med det jag har skrivit på bloggen Kyrkliga Ting.

Övrigt

Jag vill upplysa domkapitlet att jag i december 2015 anmälde domkapitlets ordförande till Ansvarsnämnden för biskopar (AN 2015/0017). Jag har själv ingen uppfattning om detta medför hinder för domkapitlets ordförande att delta i handläggningen av och beslutet i mitt ärende utan överlåter till domkapitlet att ta ställning i frågan.

Stockholm 2017-05-08

Patrik Pettersson

Bilaga 1 – <http://kyrkligating.blogspot.se/2015/05/306-storm-over-gotland.html>

Om vi anlednings accepterar att det har gått ill så som det har gått ill i Visby i vår kyrka så kan vi fortsätta att vara tysta och låtsas som ingenting. Men om vi önskar och vill att vår kyrka ska hantera unga utsatta flickor, personal, verksamhet och förvaltning på ett annat – värdigt – sätt, då är det ganska många som behöver säga något om det. Ganska snart.

Källor

- Sprickorna bakom domkyrkans fasad (Dagen 30/4).
- Sprickorna bakom domkyrkans fasad (Tidskriften Evangelium 30/4).
- Systemfel bakom konflikten i Visby (Dagen 30/4).
- Domprosten: Vi har följt regelboken (Dagen 30/4).
- Sofia Jönsson i intervju om kritiken mot kyrkan i Visby (P4 Gotland 30/4).
- Diskussion i "Eftermiddag" om Visby domkyrkoförsamling (P4 Gotland 30/4).
- "Man använder härskartekniker mot de anställda." (Tidskriften Evangelium 4/5).
- SvK och SCA (Carolina Johansson 5/5).
- Sven-Bernhard Fast's brev till domkyrkoförsamlingen (Kyrklig Dokumentation).
- Nyanserna saknas i kritiken mot kyrkan (Biskop Ragnar Persenius, SvD 7/4).
- Klassiskt att skjuta på budbäraren (Lennert Koskinen, SvD 8/4).
- Agnostiker (Dag Sandahl 11/4).
- Två bestämmer i Visby domkyrkoförsamling (Hela Gotland 28/2 2012).
- Zimbardo, Philip, 2007: *The Lucifer Effect; Understanding How Good People Turn Evil*. New York: Random House Trade Paperbacks. S 456.

Edit 8/5

- Facken: Personalen i Visby domkyrkoförsamling mår dåligt (Dagen 7/5).
- Forskare: Mobbing kan gynna korruption (Dagen 7/5).
- Svenska kyrkans demokrati fungerar inte (Wera Svensson i Dagen 7/5).
- KI håller sig med en ytterst märkligt nyhetsvärdering (Leo Holtter 7/5).

Upplagd av Patrik Petersson kl. torsdag, maj 07, 2015

Rekommendera detta på Google

Bilaga 2 – <http://kyrkligating.blogspot.se/2015/05/310-en-moglande-kyrka.html>

raseras. En stor del av personalen i domkyrkoförsamlingen i Visby arbetar i ett psykosocialt katastrofområde. Facken står maktlösa. Svenska kyrkan skadas på så många olika sätt. Alltihop – till synes – på grund av ett fåtals positioner, privilegier, prestige och pengar.

Källor

- Jesus möglar på korset (DN 18/5).
- Jesus möglar i Stenkyrka (P4 Gotland 18/5).
- Visby stifts antikvariska ersättning stryps (KT 17/6 2011).
- Kyrkan har polisanmält domkyrkoförsamlingen (HG 1/7 2011).
- Visby Regimen (Dag Sandahl 15/5).
- Förföljelse och smutskastning av biskopen (Wera Svensson, HG 18/5).
- Ingen rättvisande bild av min granskning (Sofia Lilly Jönsson, HG 13/6).

Upplagd av Patrik Pettersson kl. måndag, maj 18, 2015

Rekommendera detta på Google

Bilaga 3 – <http://kyrkligating.blogspot.se/2017/04/473-journalisten-om-journalisten.html>

förtroendevald i Svenska kyrkan kan, bör och får agera? Det finns önekligen anledning att återkomma om saken och om allt som finns runt omkring.

Källor

- Myteriet i Visby, Johannes Nesser, Journalisten 11/4.
- Allvarligt när kyrkans folk hånar journalister, Lisa Irenius, SvD 11/4.
- Sofia Lilly Jönsson på Facebook, 11/4.
- #462. Episkopal kyrka...?
- #460. Fake News...
- #310. En möglande kyrka...
- #306. Storm över Gotland...

Upplagd av Patrik Pettersson kl. onsdag, april 12, 2017

Rekommendera detta på Google

Bilaga 4 – <http://www.journalisten.se/fordjupning/myteriet-i-visby>**Myteriet i Visby**

11 APRIL, 2017

Svenska kyrkan firar reformationsjubileum och i september är det kyrkoval. Det torde locka fler journalister att granska och rapportera om organisationen. Men det finns fallgropar, hinder och även faror. Det har flera journalister som Journalisten träffat fått erfara.

Frilansjournalisten Sofia Lilly Jönsson är nervös och sneglar över axeln för att se om någon märker henne. Sankta Maria domkyrka i Visby är hennes kyrka, hennes församling, det är här hon hör hemma. Hon har inte varit på gudstjänst här på två år.

Det är svårt att gå tillbaka till den församling man har granskat när allting omkring påminner om konflikten och aggressionerna. ”Regnbågsjesus” i norra sidoskeppet bär en liten regnbåge över hjärtat. ”Var inte rädd” står det i regnbågsjesus bok. Det är fint, men plakatkristligt och den är målad av huvudpersonen i granskningen.

Det är askonsdag och Sofia Lilly Jönsson tar en frugal majssoppa till lunch på Fornsalens restaurang medan vi lassar lasagne, fiskgratäng, salladsberg.

– Jag vet hur det är att vara ateist, säger hon. Jag var det i 30 år. För mig var det naturliga att Gud inte fanns. Plötsligt var det tvärtom. Det naturliga var att Gud fanns.

Det var tio år sedan. Som nyfrälst 30-åring började hon engagera sig i Svenska kyrkan, läste kristna bloggar och tidskrifter, förde diskussioner, deltog i seminarier och föredrag, skaffade kontakter, började analysera. Och sedan skriva. Hon blev chefredaktör för kulturtidskriften Evangelium.

2014 flyttar hon från Huddinge till Visby. Hon behöver inte längre vara nära Stockholm för att klara uppdraget som musiksribent i Svenska Dagbladet, allt finns på nätet.

Vid sidan av musikjournalistiken skriver hon debattartiklar och kulturreportage om Svenska kyrkan i flera tidningar. Hon riktar kritik mot ärkebiskop Antje Jackelén och kyrkans ledning som hon menar försitter chansen att föra viktiga diskussioner om kyrkans framtid till förmån för navelskåderi och pseudodebatter. När påven besöker Sverige är hon Expressens expertkommentator. I en debattartikel i SvD Kultur tidigare i år kallar Uppsalaprästen Jonas Lindberg henne för ”en av Svenska kyrkans på samma gång både ivrigaste kritiker och försvarare”.

Valborgsmässoafton 2015 avslöjar Sofia Lilly Jönsson i ett reportage i tidningen Dagen en uppseendeväckande historia i Visby stift. Det är en komplex berättelse om omfattande arbetsmiljöproblem i domkyrkoförsamlingen och en djupgående konflikt mellan biskopen Sven-Bernhard Fast och domprosten Mats Hermansson. Eller om man vill, mellan stiftet och domkyrkoförsamlingen, som gjort uppror mot Visbybispn.

Hennes grävreportage får enormt genomslag i Svenska kyrkan, framför allt eftersom konflikten mellan församlingen och stiftet rubbar själva grundstrukturen i Svenska kyrkan. En biskop har tillsyn över församlingarna i sitt stift, men saknar numera verktyg för att tvinga igenom åtgärder. Organisationen bygger på att biskopen och kyrkoherden i en församling kommer överens, och att kyrkorådet, församlingens styrelse, följer biskopens tillsynskrav.

– Domkyrkoförsamlingen valde att ignorera biskopens kritik, vilket är häpnadsväckande. Domkyrkoförsamlingen i Visby agerar som att de inte har någon biskop och har förvandlat en episkopal kyrka till en kongregationalistisk. Det är en konstitutionell kris för hela Svenska kyrkan som seglat upp i Visby, berättar Sofia Lilly Jönsson.

I upptakten till berättelsen fanns en skandal som briserade ett par månader tidigare och som blev en riksnöhet. I februari 2015 berättade Gotlands Allehanda att en präst som lämnat ämbetet åtta år tidigare efter

att ha erkänt sexuella förbindelser med två tjejer i församlingen blivit ”påkragad” igen av ett enigt domkapitel i Visby, det vill säga han fick tillbaka sin prästbehörighet. I pressen krävdes biskopens avgång.

I sitt reportage i Dagen visade Sofia Lilly Jönsson hur representanter för domkyrkoförsamlingen kritiserat biskopen för beslutet att påkraga prästen. Kyrkorådets vice ordförande Inger Harlevi, lade i ett öppet inlägg på Facebook ansvaret på biskopen. Domprosten Mats Hermansson gillade hennes inlägg.

Domprosten sitter liksom biskopen i domkapitlet men var frånvarande när det enhälliga beslutet om påkragningen fattades och hans ersättare röstade i stället för. I kommentarer och i en intervju fortsatte domprosten att ifrågasätta beslutet. En så tydlig och öppen kritik mot biskopen från företrädare för församlingen var en signal om att det fanns en mer djupgående konflikt, som hon sedan ingående redogjorde för i reportaget.

Trots att avslöjandet slog ned som en bomb i Svenska kyrkan, eller snarare en sjunkbomb, blev uppmärksamheten obefintlig i andra medier. Tidningar som under vintermånaderna publicerat dussintals artiklar om påkragningshistorien tystnade.

– Jag hade ett scoop, men inga andra medier följde upp det. Det blir nästan en filosofisk fråga. Har ett scoop hänt om ingen annan förstår att det är ett scoop?

Först en vecka senare började lokala medier kommentera reportaget, men då i negativa ordalag på ledarplats. Det beskrevs bland annat som ”en partsinlaga” som byggde på ”grundlösa rykten”.

Sedan kom dråpslaget. Domprosten Mats Hermansson och kyrkopolitikern Inger Harlevi valde att anmäla Dagen till Allmänhetens Pressombudsman (PO), och på POs rekommendation fälldes reportaget sedermera i Pressens Opinionsnämnd (PON).

Efter det har Sofia Lilly Jönsson återkommande utmålats i sociala medier som en ”oetisk journalist”, en ”jös” som är ”pinsam”, av personer i domkyrkoförsamlingen. Hennes avslöjanden, även senare artiklar, har avfärdats som lögnar med hänvisning till PON-fällningen. Hon har även kritiserats på domkyrkoförsamlingens egen hemsida, samt i lokala medier.

Det har påverkat hennes tillvaro i Visby. Hon undviker vissa sociala tillställningar – går till exempel inte längre till filmklubben eftersom den drivs av personer med koppling till församlingen. Hon har inte firat gudstjänst i ”sin” kyrka på två år.

Tolvhundredalskyrkan i Vall knappt två mil söder om Visbydömen är nyrenoverad och märkliga originalmålningar har lyfts fram inne i långhuset. Sofia Lilly Jönsson pekar ut ett troll, en sjöjungfru och en basilisk på södra väggen och i taket. Kyrkan ingår efter en församlingssammanslagning i Eskelhems pastorat med 2 000 själar på den gotländska landsbygden. Sofia Lilly Jönsson firar ibland gudstjänster här om hon kan få skjuts.

– Det är en väldigt fin kyrka men det känns lite som att leva i exil, säger hon.

– PON-fällningen gjorde allting mycket värre. Utan den hade den här aggressionen mot mig nog bedarrat för länge sedan. Hela Gotland och halva Svenska kyrkan kan läsa det som skrivs om mig i sociala medier, och det tar aldrig slut.

Kanske hade det inte behövt gå så illa. Det Dagen fälldes för i PON är framför allt att domprosten inte fick bemöta alla påståenden i reportaget. Det var dock inte Sofia Lilly Jönsson som gjorde den ansvarsutkrävande intervjun med domprosten, utan en annan redaktionell medarbetare på Dagen.

Vidare anser PO/PON att beläggen för vissa uppgifter i artikeln är svaga. Påståendet att domprosten ska ha gillat ett Facebookinlägg som kritiserar biskopen ifrågasätts särskilt. PO menar att Dagen borde ha kunnat redovisa en skärmdump.

Dagen har i sitt svar till PO inte redovisat någon omfattande dokumentation. I stället uppger tidningen att uppgifterna byggts på anonyma källor. Det är inte helt korrekt. Flera av uppgifterna, som Dagen klandras för att ha lämnat utan belägg, finns belagda i öppna protokoll, läckta dokument och i sociala medier.

– Det är jag som har drabbats hårdast av fällningen. Jag tycker att jag borde ha fått vara delaktig i att försvara texten, säger Sofia Lilly Jönsson.

Journalisten har gått igenom den dokumentation som finns tillgänglig och kan konstatera att sakuppgifterna som dessa rör är korrekta, bland annat rörande arbetsmiljöproblemen och konflikten.

Ändå skulle det dröja nästan två år innan sanningen kröp fram. Efter att biskopens visitationsprotokoll, tillsynsrapport, färdigställts i februari 2017 blossade konflikten upp igen. Denna gång blev den synlig för envar. I ett brev till biskopen skriver kyrkorådets arbetsutskott att ”situationen börjar närma sig sammanbrott” och att ”förtroendet på båda sidor verkar förbrukat”. Dessutom framkommer nu att en skyddsron som genomfördes samtidigt som Sofia Lilly Jönsson granskade arbetsmiljön i församlingen ledde till tung kritik mot församlingens ledning. Det Sofia Lilly Jönsson berättade 2015 i sin artikel i Dagen visar sig nu två år senare alltså vara korrekt.

– Jag läste om artikeln i Dagen igen nu när vi pratat om den och den innehåller hårda formuleringar. Men det som står i den är sant, och det har ju blivit uppenbart nu, säger Sofia Lilly Jönsson.

Flera av formuleringarna i artikeln är mycket riktigt hårda. Hon tecknar berättelsen i kolkrita på vit duk; använder inte hela paletten, utan jobbar i kontraster. Det är effektivt och dramatiskt men värdeladdat. Det är dock ingenting mot de formuleringar vi får höra när vi kontaktar ett mindre antal personer som varit verksamma i domkyrkoförsamlingen under den aktuella tiden. Vi får höra anklagelser om trakasserier och mobbning. Kotteribildningar, bakdanteri och till och med sexualbrott omtalas. Det är uppenbart att det finns mer djärv journalistik att göra i Visby stift.

Elisabeth Sandlund sitter i redaktionsledningen på Dagen och är den som var redaktör för Sofia Lilly Jönssons dokument om kyrkostriden på Gotland. Hon bistod också ansvarig utgivare när tidningen svarade PO efter anmälan.

– Vi får ju inte ha synpunkter på fällningar, det ingår i det pressetiska systemet. Det är svårt för mig att ens kommentera, säger Elisabeth Sandlund.

– Det jag kan säga är att det var ett lysande journalistiskt jobb som Sofia Lilly Jönsson gjorde och att det ju visar sig nu två år senare att det hon avslöjade var korrekt. Det var precis så illa som vi beskrev det i Dagen, och förmodligen värre.

Hon förklarar att skälet till att domprosten inte fick bemöta alla påståenden i artikeln var att man tog bort vissa svar.

– På många av frågorna svarade han ”ingen kommentar”. Det såg ganska illa ut, och därför valde vi att ta bort de frågorna och svaren. Men där har vi lärt oss något, vi kommer att redovisa sådana svar i framtiden, säger Elisabeth Sandlund.

PON kritiserar er också för att ni inte redovisat belägg för påståenden, vad säger du om det?

– Det fanns belägg för alla påståenden, sedan anser PON att de borde ha redovisats, och det blir svårt för mig att kommentera.

Kunde ni inte ha skickat beläggen till PO?

– Det borde vi kanske ha gjort, men vi uppfattade det som att kritiken var att vi inte redovisat beläggen i publiceringen, inte att vi inte skickat in beläggen till PO eller PON.

Domprost Mats Hermansson är angenäm att prata med. Under nästan en och en halv timmes telefonsamtal resonerar han bland annat om Svenska kyrkans framtid samt den ”populism” som ”kärlekskatedralen” i Visby anklagats för.

– När jag berättar för nya bekantskaper att jag är präst får jag alltid två frågor, om min inställning till kvinnopräster, samt till samkönade äktenskap. Inom kyrkan är de här frågorna överspelade, men bland allmänheten tror många att de är omstridda. Det finns en poäng med att använda ”plakatkristlighet” för att

budskapet ska nå utanför kyrkan. Jag möter homosexuella som börjar gråta när de ser regnbågsjesus i domkyrkan. De har trott att de inte är välkomna in i gemenskapen, säger Mats Hermansson.

Han kommer ihåg att han blev förvånad och brydd när han fick läsa reportaget i Dagen för två år sedan.

– Det jag minns tydligast och var mest kritisk till var att jag inte fick ge min bild av det som stod i reportaget. Sedan var det flera detaljer i artikeln som jag kände mig tveksam till. Det jag minns tydligast var det där med Facebookposten som jag påstods ha gillat. Jag letade på Facebook men hittade den inte. Det var inte sant, säger Mats Hermansson.

Fast det var ju sant. Jag har posten framför mig här på datorn. Du gillar den fortfarande.

– Va? Nu förstår jag ingenting. Det var ju en av mina poänger när jag skickade in anmälan till PO. Jättekonstigt att Dagen inte grävde fram den tycker jag.

När han får Facebookposten som han gillat uppläst för sig, där kyrkorådets vice ordförande Inger Harlevi kritiserar biskopens beslut att påkraga prästen, kommenterar han:

– Nåja, det var ju inte så farligt. Var det den som det stod om i artikeln?

Ja. Vad tänker du om det?

– Ja, det är ju synd att jag inte hittade den, men jag tycker att Dagen borde ha redovisat den precis som PON säger. Och sen så tycker jag som sagt att det inte var så farligt. Inlägget på Facebook tar upp olika saker. Jag menar att det är fullt möjligt att tolka det som att jag gillar att skribenten omnämner mig i positiva ordalag – och inte nödvändigtvis som att jag instämmer i kritiken av biskopen.

Uppgifterna om att det fanns, och finns, en djupgående konflikt mellan stiftet och församlingen tillbakavisar han. Till en början.

– Jag skulle inte kalla det för en konflikt, utan en brist i kommunikationen. Vi pratar förbi varandra. När biskopen riktar kritik och vi avfärdar den beror det på att vi inte förstår kritiken. Det saknas en dialog, säger Mats Hermansson.

Men du skriver själv i din ämbetsberättelse: ”Den konflikt som finns är av sådan dignitet att den förmörkar möjligheten för oss alla att verka som kyrka och församling. Och det går inte längre att inte låtsas om den. Den går inte att blunda bort.”

– Jag använder ordet konflikt där alltså? Ja, det kanske man kan kalla det men jag menar att det handlar om kommunikation. Svenska kyrkan har en auktoritär struktur och biskopen skriver i sitt visitationsprotokoll bland annat något mycket elakt om en enskild förtroendevald, ordförande i kyrkorådet, att ordföranden har en särskild funktion mellan sammanträdena och att det är viktigt att det är hon och ingen annan som utövar den. Detta är ju självklarheter i varje förening. Han desavouerar henne genom att skriva så, det är riktigt elakt. Vi måste vara rädda om våra förtroendevalda.

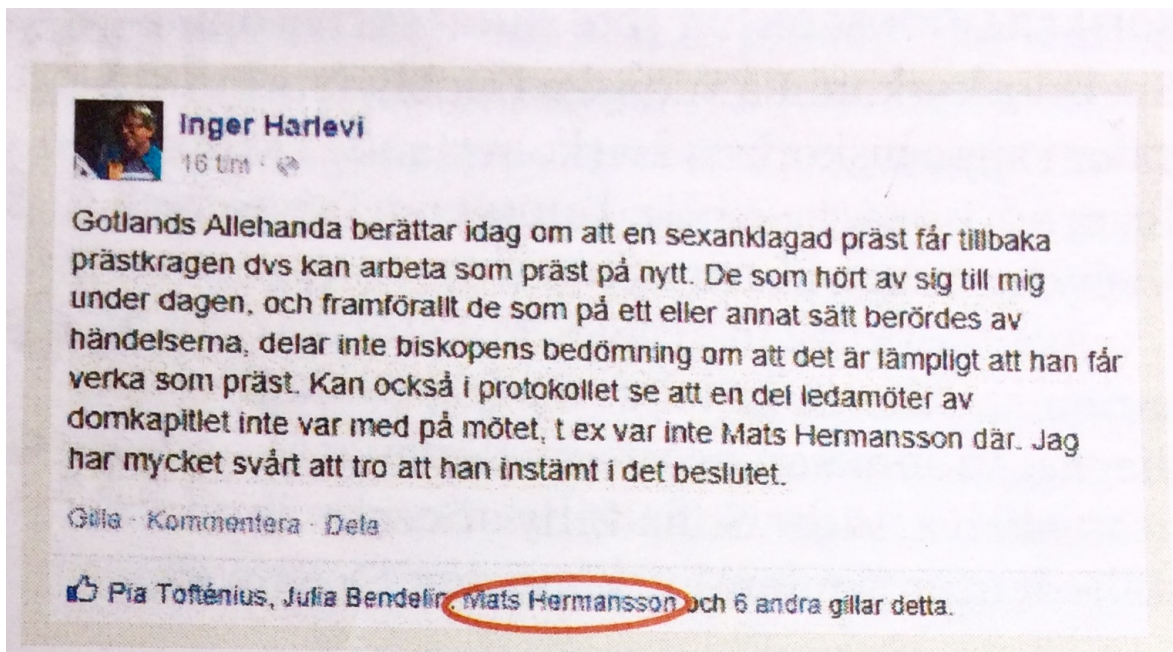
– Det är ett maktspråk som har genomsyrat den här visitationen och våra förtroendevalda finner sig inte i det. Han tystnar en stund.

– Då kan man väl snacka om en konflikt, okej då. Men den går säkert att lösa med dialog, det är jag övertygad om. Alla vill ju kyrkans bästa.

Sofia Lilly Jönsson har inte slutat skriva om Svenska kyrkan. På Svenska Dagbladets kultursidor rapporterar hon återkommande i krönikeform om händelser, bland annat om "myteriet i Visby" som hon kallar det.

– Svenska kyrkan är Sveriges största organisation och den är kraftigt underbevakad av medierna. Vi som kan något om den måste fortsätta att skriva, säger Sofia Lilly Jönsson innan vi skiljs åt utanför domkyrkoporten i Visby.

Johannes Nesser, journalist

Bilaga 5 – Tidningen Journalisten nr 5 2017, s. 13

**Här gillar Mats Hermansson
Inger Harlevis statusupp-
datering på Facebook.**

**Fast det var ju sant. Jag har posten framför mig
här på datorn. Du gillar den fortfarande.**

– Va? Nu förstår jag ingenting. Det var ju en av mina poänger när jag skickade in anmälan till PO. Jättekonstigt att Dagen inte grävde fram den tycker jag.

När han får Facebookposten som han gillat

Bilaga 6 – <https://www.svd.se/allvarligt-nar-kyrkans-folk-hanar-journalister>**Allvarligt när kyrkans folk hånar journalister**

11 apr, 2017

Att bevaka Svenska kyrkan är inte alltid en tacksam uppgift. Det har bland annat SvD Kulturs frilansmedarbetare Sofia Lilly Jönsson fått erfara. För två år sedan skrev hon ett reportage i tidningen Dagen (30/4 2015), om arbetsmiljöproblem i domkyrkoförsamlingen och en konflikt mellan biskopen och domprosten.

Reaktionerna blev starka och upprörda, texten påstods till exempel bygga på grundlösa rykten. Dagen anmäldes till pressombudsmannen (PO) och fälldes senare för reportaget.

Men i början av året väcktes konflikten till liv igen och blev nu öppet synlig. ”Det Sofia Lilly Jönsson berättade 2015 i sin artikel i Dagen visar sig nu två år senare alltså vara korrekt.” Det skriver tidningen Journalisten som har gått igenom fallet och ägnar det ett stort reportage i senaste numret (nr 5, 2017).

Situationen i Visby stift är i sig uppseendeväckande, och som reportern Johannes Nesser konstaterar lär det finnas mer djärv journalistik att göra där. Det som framkommer i reportaget borde också mana till eftertanke hos Svenska kyrkan.

Mats Hermansson, domprost i Visby, säger själv till tidningen Journalisten att en av hans poänger när han anmälde till PO var ett Facebookinlägg som han påstods ha gillat. ”Det var inte sant.” Fast det var ju sant, kontrar Journalistens Johannes Nesser och läser upp posten som fortfarande finns kvar. ”Va? Nu förstår jag ingenting. /.../ Jättekonstigt att Dagen inte krävde fram den tycker jag”, kommenterar Hermansson. Men ännu konstigare är att Hermansson själv har så dålig koll på vad han gör i sociala medier.

Däremot har han och andra inblandade personer på ett högst medvetet vis använt sig av PON:s fällning för att försöka diskreditera andra texter av Sofia Lilly Jönsson, även sådana som har publicerats i SvD. Det har talats om ”sensationsjournalistik” och skribenten har avfärdats som ”oetisk” och ”pinsam”. Även andra ”kulturskribenter” har omtalats i nedlåtande ordalag.

Hela historien berör också en större fråga, som Journalisten behandlar i flera artiklar i samma nummer, nämligen hur den mediala bevakningen av Svenska kyrkan fungerar – en särskilt aktuell fråga i år då organisationen firar reformationsjubileum och det är kyrkocal i september.

Den övergripande bilden som framträder är att det är relativt få journalister som bevakar Svenska kyrkan, att kunskapen om hur den fungerar i allmänhet är låg, och att de journalister som trots allt engagerar sig i frågorna möter flera svårigheter.

Ärkebiskop Antje Jackelén beklagar i en intervju att kunskapen om kyrka och teologi är låg bland många journalister, men tycker samtidigt att hon har en god relation till medier och att det finns ”en ömsesidig respekt för rollerna”. Hon säger också att ”journalister ska behandlas med respekt”.

I dagens polariserade debattklimat, där religion är en infekterad fråga, är det förstående att det kan finnas frustration bland aktiva i Svenska kyrkan. Journalister är inte felfria och kan och bör alltid idka självkritik. Diskussioner om sakfrågor är alltid välkomna.

Men den som predikar kärlek till sin nästa bör vara mycket försiktig med hur man uttrycker sig om enskilda personer – och hur man förhåller sig till (press)etiken.

Lisa Irenius, kulturchef Svenska Dagbladet

Bilaga 7 – https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=10154455426352690&id=755837689

Mats Hermansson
den 5 januari · 🌐

Efter en dags tjänst i vår församling så kan man summera dagen. Många härliga möten med människor blir det. En onsdag i Visby domkyrkoförsamling betyder att man kan börja och sluta dagen med mässa i domkyrkan. Självt fick jag också leda två mässor på sjukhuset, en i kapellet och en vid en sjukbädd. Jag har tala med en son som förlorat sin mor, en kvinna som skulle på ett svårt läkarbesök, en man som förlorat en han känt länge i ett självmord, en far som var orolig för familjens ekonomi fick löfte om bidrag, en ung kvinna som förlorat sin mor alldeles för tidigt, några som är engagerade i barn som är utvisningshotade berättade om sitt arbete.

Väl hemma så läser jag ytterligare en kulturskribent som får plats i en stor tidning och som tycker att kyrkan inte lyssnar på människor och är blyg att tala om Jesus.

Jag undrar vilken kyrka de möter - och var?

Svenska kyrkan lever sitt liv i det lokala. Det är i det vardagliga som mötet äger rum. Det genuina lyssnandet, det stillsamma framhållandet av Jesus som vägen, brytande av bröd - det sker i församlingens gemenskap. Inte på debattsidor.

Till alla församlingsaktiva; ideella medarbetare, förtroendevalda och anställda: Fortsätt det goda arbetet!

Till de (få) kulturskribenter som i nya och gamla media uttrycker skepsis mot kyrkans kristuslojalitet: Uppsök en församling. Jag lovar att du kommer att bli förvånad.

 Gilla Kommentera Dela

Bilaga 8 – <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=94&artikel=6635022>

Domprosten: Det jag skriver är litteratur

Publicerat måndag 20 februari kl 08.49

"Jätte viktigt att berätta vad kyrkan egentligen gör"
(2:23 min)

Domprost Mats Hermansson svarar på kritiken i anmälan till domkapitlet, efter sitt Facebookinlägg om själavårdskontakterna i sjukhuskyrkan.

Mats Hermansson, domprost i Visby domkyrkoförsamling, säger att han är fullständigt medveten om tystnadsplikten och att han är väldigt försiktig när han skriver inlägg i sociala medier. Men samtidigt ser han sociala medier som en bra plats att berätta om vad kyrkan faktiskt gör.

– Jag är självklart medveten om att det är offentligt. Därför är jag försiktig med vad jag skriver. Men det jag skriver är litteratur. Det är en uppiktad berättelse, säger han.

Menar du att det är påhittade samtal?

– Jag har haft sådana samtal. Jag har dem varje dag men inte just den dagen och inte just på sjukhuset. Jag var inte ens på sjukhuset den dagen.

Prästen Monika May, som gjort anmälan till domkapitlet i Visby stift, vänder sig också emot att Mats Hermansson använt själavårdssamtalen för att "visa hur bra han jobbar".

– Hon har missförstått det eller fått en felaktig bild. Det är jätte viktigt att berätta vad kyrkan egentligen gör. Någon kanske tror att prästen jobbar två timmar på söndagsmorgnaden. Nej. Kyrkan lever sitt liv hela tiden i mötet med människor och tar människors problem, sorger och glädjeämnen på allvar.

Bilaga 9 – <http://kyrkligating.blogspot.se/2017/02/460-fake-news.html>

21 februari 2017

#460. Fake News...

Hur mycket kan en präst ljuga, fabulera, hitta på och luras innan förtroendet är förbrukat? Det kan man fundera på nu när nästa nummer i cirkusen kring Visby Domkyrkoförsamling och domprosten Mats Hermansson spelas upp. Det finns både lite löjliga och mycket allvarliga aspekter på det ärende i Visby domkapitel som nu är aktuellt genom kontraktsprost Monika Mays anmälan.

Det lite löjliga står domprosten själv för. På Facebook skrev han bland annat att han talat med "en son som förlorat sin mor, en kvinna som skulle på ett svårt läkarbesök, en man som förlorat en han känt länge i ett självmord, en far som var orolig för familjens ekonomi fick löfte om bidrag, en ung kvinna som förlorat sin mor alldeles för tidigt". Konfronterad av frågan om han genom att skriva så kan ha brutit sin tystnadsplikt svarade han: "Jag har helt enkelt fejkat en dag på jobbet, fast det inte är osanning nånting." Med andra ord – "jag ljög, men det var inte lögn." I radiointervjun verkade han mena att alltihop var påhittat. Han hade inte ens varit på sjukhuset dagen han beskrev på Facebook. Det var "litteratur."

Senare, i Kyrkans Tidning, sade han: "Jag har inte berättat om vad jag pratat med de här människorna om, jag nämner inga namn, inget klockslag, inga platser. Dessutom har jag bytt kön och ändrat dag." Men, om alltihop var uppdiktat och personerna bara var litterära gestalter fanns det väl ingen anledning att byta kön och ändra några dagar? En domprost som antingen har brutit sin tystnadsplikt eller ljuger alltså? Eller både och? Var det så enkelt att domprosten snickrade ihop ett litet stycke *Fake News* för att framställa sig själv och sin gärning i lite bättre dager? Förödande för förtroendet för kyrkan oavsett vilket.

Det allvarliga är frågan om prästers tystnadsplikt. Det är en fråga som varje präst i Svenska kyrkan borde bevaka med kompromisslös beslutsamhet. Prästens absoluta tystnadsplikt i samband med bikt och själavård måste i alla sammanhang värnas mot missbruk och mot allt som riskerar att minska förtroendet för tystnadspliktens integritet. Det är inget annat än skandalöst uselt att en domprost är så vårdslös i sin hunger efter bekräftelse i sociala medier att han riskerar förtroendet för den tystnadsplikt som är grundbulten för prästers kontakter med människor. Mats Hermanssons dåliga omdöme riskerar att skada förtroendet för oss präster som står i församlingars tjänst. Det är mycket allvarligt.

Kontraktsprost Monika May förtjänar stöd och uppmuntran från oss andra präster. Hon har gjort något mycket viktigt när hon med civilkurage har stått upp och värat tystnadspliktens integritet. Monika har genom att ta ställning mot godtycklighet och vårdslöshet kring tystnadsplikten gjort en välgärning, inte bara för oss präster utan allra mest för alla de konfidenter som runt om i landet vänder sig till kyrkan i förtroende. Vi präster behöver stå enade i försvaret av tystnadsplikten. För konfidenternas och för kyrkans skull.

- Domprosten i Visby anmäld efter Facebookinlägg, P4 Gotland, 20/2.
- Domprosten: Det jag skriver är litteratur, P4 Gotland, 20/2.
- Hermansson anmäld igen, Kyrkans Tidning, 20/2.
- Att förvalta förtroende, Miriam Wredén Klefbeck, 21/2.
- Tystnadsplikten får aldrig naggas i kanten, Anders Piltz, SvD 30/5 2014.